

HVORDAN SYNGES PERSISK 'TAHRIR'?

Ornamenter er en uundværlig del af den persiske musik og billedkunst. Fra bl.a. den persiske klassiske sang kendes fænomenet 'tahrir' – udvidede melismer som ikke kun udsmykker melodien men udgør en central del af værket og skaber en form for spænding i den enkelte frase.

1.

Start med at træne åndedrættet, det er vigtigt at kunne holde en tone længe, hvis teknikken skal virke. Syng lyden 'aaaah' så længe du kan.

Syng herefter et enkelt staccato 'ha' pr. pulsslag. Der vil være et meget beskedent forslag på ansatsen (eksempelvis fra tonen A til tonen G).

Efterfølgende trænes med først to, derefter tre, fire og til sidst fem staccato 'ha'. Der startes med et blødere 'aaa' inden rækken af 'ha'er for at lave en blød ansats. Det er vigtigt at træne det første trin grundigt, så der skabes den nødvendige skarphed i ansatsen:

Aaaa-ha.....ha.....ha.....ha

Aaaa-ha-ha.....ha-ha.....ha-ha.....ha-ha

Aaa-ha-ha-ha.....ha-ha-ha.....ha-ha-ha.....ha-ha-ha

Aaa-ha-ha-ha-ha.....ha-ha-ha-ha.....ha-ha-ha-ha.....ha-ha-ha-ha

Aaa-ha-ha-ha-ha-ha.....ha-ha-ha-ha-ha.....ha-ha-ha-ha-ha.....ha-ha-ha-ha-ha

Der trænes tilsvarende med vokalerne. (h-) i, o, u, å og e.

Træn med forskellige tonehøjder, så hvert pulsslag er et ny tone.

Nu kombineres forskellige antal af 'ha'. Start med skiftevis dobbelte og tredobbelte 'ha'. Dette skal ikke forstås som ens blokke af eksempelvis fjerdedelsnoder eller skift mellem en lige takt og en triolisering. Her er tale om en langt mere dynamisk og fleksibel rytmisk fornemmelse. Startslaget vil typisk være langsomt, men hvis det bliver for langsomt vil det blive betragtet som to enkelt-slag frem for ét dobbelt-slag:

|| ||| || ||| || |||

Det vil være en fordel at ændre vokal i hhv. dobbelt- og trippel-slaget (eksempelvis ha-ha og he-he-he).

Som afslutning bliver forløbene mere og mere sammensatte, så de får karakter af hele sætninger. Hver form slutter med en lang tone inden der skiftes over til en ny form, så der på denne måde skabes en rytmisk dynamik:

| ||| | ||| | ||| | ||| -----|| ||| || ||| || ||| -----

HVORDAN SYNGES PERSISK 'TAHRIR'?**2.**

Nu tilføjes ord. Med afsæt i en lille sætning synges triller på udvalgte vokaler. I den klassiske persiske tradition synges to linjer tekst med udvalgte melismer. Et eksempel på en persisk tekst kunne være (det er muligt at prøve med en dansk tekst frem for den persiske tekst):

Ta yar kerq khahade

meilash be ke oftad

(Du vil se, om hun vælger dig eller en anden)

Der laves især melismer på de vigtige ord og på egnede vokaler.

Derefter følger to linjer med *tahrir* på en udvalgt lyd. Hvis sangen er trist vælges en lyd som associerer noget trist (på persisk kunne det være *dad* eller *vaj*), hvis sangen er glad synges på en lyd som associerer til glæde (på persisk kunne det være *del* og *jan*).

